

Posudek oponenta disertační práce

Jméno autora/ky práce: Ing. Antonín Háka

Jméno vedoucí/ho práce: prof. PhDr. Vladimíra Dvořáková, CSc.

Jméno oponenta/ky práce: prof. JUDr. PhDr. Miroslav Mareš, PhD.

Název práce: Dělnická strana sociální spravedlnosti

Disertační práce „Dělnická strana sociální spravedlnosti“ se zabývá politickou stranou, která v posledních pěti letech tvořila jednu z hlavních součástí krajní pravice v České republice. Z tohoto důvodu je legitimní zabývat se tímto subjektem v úzce zaměřené disertační práci, která je psaná v rámci výzkumu krajní pravice, resp. extremismu a radikalismu či v zásadě historizujícího výzkumu fašismu, ke kterému se (byť ne explicitně) autor zřejmě hlásí (z hlediska stranického či politického systému ČR se jednalo a jedná o marginální subjekt, proto by disertační práce psaná čistě v rámci teorie politických stran byla kvůli malé relevanci tématu obtížně akceptovatelná). Háka v práci rozvíjí svoji dosavadní výzkumnou a publikační činnost na tomto poli.

Autor si klade srozumitelný hlavní cíl práce, a sice „Určit ideově politické zakotvení Dělnické strany sociální spravedlnosti s hlavním důrazem na pojetí národa a postoj k současnému politickému systému“. Na tento cíl navazuje několik výzkumných otázek, nicméně v práci není přehledně uvedeno, v rámci jakého výzkumného schématu či kategorizace nebo typologie chce toto určení provést. Jednotlivé kategorie pak musí čtenář dohledávat v textu (národní socialismus, socialistický reformismus apod.), někdy bez důkladnější definice. Ocenit však lze jasné shrnutí toho, jak byl cíl naplněn, v závěru práce. V tomto směru je práce aktuální a přínosná.

Metodologicky se práce hlásí hlavně k historickému přístupu a odpovídajícím metodám, je však otázkou, zda autor využíval např. všechny popisované aspekty kritiky pramenů. Je pouze škoda, že výrazněji nevyužil i komparativní přístupy, což by bylo zajímavé např. při výzkumu zahraničních kontaktů DSSS.

Práce je strukturována především podle historického vývoje Dělnické strany a jejího nástupce Dělnické strany sociální spravedlnosti, část o politických aktivitách by bylo z hlediska obsahu lepší nazvat spíše „Hlavní témata profilace DSSS“ či podobně. Ocenit lze zařazení kapitoly o volebních výsledcích DSSS, není však jasné, proč zde chybí analýza komunálních voleb 2010 a 2014.

Autor dokázal pracovat s velkým množstvím primárních pramenů a výsledkem jeho disertace je hutná a fundovaná analýza činnosti DSSS. Text je čtivý, názvy podkapitol však někdy znějí až příliš žurnalisticky. Z hlediska obsahu dokázal autor precizně charakterizovat výstupy DSSS. Je však otázkou, zda strana tvořila či tvoří „ideový monolit“ a zda se v ní nevyskytovali či nevyskytují „více neonacističtí“ a „více integrálně národovečtí“ členové. To se může projevovat i ve výstupech individuálních členů. V tomto kontextu je otázkou, zda neměly být více zohledněny příspěvky členů strany na sociálních sítích, včetně profilů strany a jejích organizací.

Práce Antonína Háky má potenciál obohatit poznání krajní pravice v České republice v první polovině druhé dekády dvacátého prvního století a přináší impulsy pro celkový výzkum této části politického spektra. Některé poznatky mohou být uplatněny i v praxi ze strany státních orgánů a nevládních organizací, které se s ohledem na jejich specializaci DSSS zabývají.

Jak již bylo uvedeno, práce splnila stanovené cíle. Jejím hlavním přínosem je fundované zpracování historie a ideové profilace DSSS, hlavní limit vidím v nezařazení koncepční politologické kapitoly.

K obhajobě mám proto následující otázky:

1. Proč v práci není zařazena koncepční kapitola, kde by byly vymezeny a kategorizovány klíčové pojmy a koncepty, s nimiž autor pracuje?
2. Proč jste do exkurzu o volebních výsledcích nezahrnul komunální volby 2010 a 2014?
3. Je podle Vás DSSS ideově jednotný subjekt a nebylo by případně smysluplné zabývat se i ideovými frakcemi v jejím rámci?

S ohledem na autorský přínos práce pro poznání krajní pravice v ČR práci doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí.

Brno, 31. 8. 2016

Prof. JUDr. PhDr. Miroslav Mareš, PhD.